

Diguem no

2004-05-15 11:00:15

Manel Garcia Grau

La Mordassa

Pròleg de Sebastià Alzamora

Perifèric Edicions, Catarroja, 2003

Escriure sota estat d'excepció, condicionat per una emergència que cal prioritzar per damunt de qualsevol altre objectiu. És tracta, en definitiva, d'un fet poc recomanable a què, tanmateix, semblen avesats pel que respecta a la literatura catalana feta al País Valencià. I l'emergència més vegades esgrimida com a argument seria la pervivència de la llengua, fins al punt de formular-se explícitament en forma de *fa igual que siga o no siga literatura, mentre que estiga escrit en català*. L'emergència més esgrimida, però no l'única: com en diu Sebastià Alzamora al pròleg, *La Mordassa* seria "un llibre de posicionament moral i polític, un llibre antisistema", per afegir més endavant que un poeta no haurà d'evitar "de fer poesia per declarar la seva insubmissió respecte de la misèria del seu temps". I hauríem de respondre que estem totalment d'acord, sempre que això siga realment el resultat de *fer poesia*. Perquè, de les dues parts en què es divideix el llibre de Garcia Grau, és més fàcil parlar de literatura en la segona que no en la primera.

La primera part –"No trespassing"– està formada per un total de cent trenta-vuit parelles de versos, independents les unes de les altres, i que comencen sempre amb un *No*. D'aquesta manera, esdevé una llarga lletania de proclames de rebuig, de denúncies, que fluctuen entre les més generals –"No a la literatura sense l'home / ni al paper sense la carn del sobreviure"– i les més concretes –"No a la llengua escindida ni a la traïció / sota l'estendard de cap fals consens"–. Però també entre les més reeixides –"No a la fullaraca impresa de tant de paisatge sentimental / ni a la paràlisi del seu tòpic"– i les més prescindibles –"No a cap decret de mínims contra cap literatura / ni a cap *divide et impera* dels sons".

Pel que respecta a la segona –"Efectes col·laterals"– els textos que la integren tornen a ser breus i independents, però trenquen la monotonia que afectava els de la primera tant en forma com en contingut. Ara, per contra, trobem fragments de llargària diversa que plantegen, en positiu, allò que el poeta considera indispensable per a viure sense la mordassa a què al·ludeix el títol. Una mena de declaració de principis vitals i poètics que obliguen a nadar contra el corrent, i que es basen, sovint, en jocs de paraules o en el capgirament dels clàssics. Així, per exemple: "Sigueu realistes: no li demaneu a la poesia allò que és possible", "Mai podré escriure't els versos més fulgents i eròtics aquesta nit" o "...algun dia tornarà a haver a València, Vicent, uns amants i uns mots tan ben parits com vosaltres".

En definitiva, doncs, un poemari desigual que guanya molt en una segona part més reposada, més completa, menys apressada d'urgències denunciatòries.